

P6_TA(2009)0090

Provádění směrnice 2006/43/ES o povinném auditu ročních a konsolidovaných účetních závěrek

Usnesení Evropského parlamentu ze dne 10. března 2009 o provádění směrnice 2006/43/ES o povinném auditu ročních a konsolidovaných účetních závěrek (2008/2247(INI))

Evropský parlament,

- s ohledem na směrnici Evropského parlamentu a Rady 2006/43/ES ze dne 17. května 2006 o povinném auditu ročních a konsolidovaných účetních závěrek¹,
 - s ohledem na své usnesení ze dne 21. února 2008 o 23. výroční zprávě Komise o kontrole uplatňování práva Společenství (2005)²,
 - s ohledem na své usnesení ze dne 21. října 2008 o kontrole provádění práva Společenství – 24. výroční zpráva Komise³,
 - s ohledem na své usnesení ze dne 4. září 2007 o zlepšení tvorby právních předpisů v roce 2005: uplatňování zásad subsidiarity a proporcionality – 13. výroční zpráva⁴,
 - s ohledem na své usnesení ze dne 4. září 2007 o zdokonalení právních předpisů v Evropské unii⁵,
 - s ohledem na článek 45 jednacího řádu,
 - s ohledem na zprávu Výboru pro právní záležitosti a stanovisko Hospodářského a měnového výboru (A6-0014/2009),
- A. vzhledem k tomu, že Parlament opakovaně upozorňoval na to, že právní předpisy EU mají smysl jen tehdy, dodržují-li se v členských státech, a že je proto nutné posílit kontrolu provádění a uplatňování právních předpisů EU členskými státy; vzhledem k tomu, že Parlament navrhl, aby příslušný zpravodaj informoval Parlament po uplynutí lhůty pro provedení daného předpisu o stavu jeho provádění,
- B. vzhledem k tomu, že směrnice 2006/43/ES (dále jen „směrnice“) byla Parlamentem a Radou schválena dne 17. května 2006 a termín pro její provedení do vnitrostátního práva členských států uplynul 29. června 2008, a vzhledem k tomu, že je nutné ověřit, zda provedení této směrnice náležitě proběhlo,
- C. vzhledem k tomu, že hodnotící zpráva zveřejněná Komisí sice uvádí, kdo které články

¹ Úř. věst. L 157, 9.6.2006, s. 87.

² Přijaté texty, P6_TA(2008)0060.

³ Přijaté texty, P6_TA(2008)0494.

⁴ Úř. věst. C 187 E, 24.7.2008, s. 67.

⁵ Úř. věst. C 187 E, 24.7.2008, s. 60.

směrnice provedl, ovšem neposkytuje informace o způsobu provedení ani o tom, zda vnitrostátní právní předpisy splňují minimální standard, který směrnice stanovuje,

- D. vzhledem k tomu, že cílem směrnice je za prvé optimalizace kvality auditu ročních účetních závěrek v celé EU, a tím zvýšení důvěryhodnosti těchto údajů a zlepšení situace na finančních trzích, a za druhé vytvoření rovných podmínek pro odvětví účetnictví v rámci vnitřního trhu,
- E. vzhledem k tomu, že provedení směrnice v členských státech musí být prověřeno s ohledem na tento dvojí cíl,
1. poznamenává, že tato směrnice byla přijata v reakci na mimořádnou situaci způsobenou krachem společnosti Enron; zdůrazňuje, že probíhající finanční krize podtrhuje význam kvalitních účetních a auditorských postupů; vyjadřuje politování nad tím, že směrnici provedlo v plné míře pouze 12 členských států; naléhavě vyzývá Komisi, aby zajistila její okamžité provedení a uplatňování;
 2. se znepokojením konstatuje, že provedení klíčových pojmů – „subjekt veřejného zájmu“¹ a „sítě“² – vede v jednotlivých členských státech k různému výkladu; v této souvislosti zdůrazňuje, že směrnice zakládá různé dalekosáhlé povinnosti pro podnik, který je považován za subjekt veřejného zájmu, i pro auditora, který provádí audit tohoto podniku; dále konstatuje, že směrnice také zakládá různé dodatečné povinnosti pro auditorské společnosti, které spadají do definice pojmu „sítě“; konstatuje, že je třeba důkladněji zvážit dopad definice „sítě“ a nedostatku právní jednoznačnosti, pokud jde o odpovědnost společností za činnost jiných společností, jež náleží do stejné sítě; obecně se obává, že různorodost definic povede k právní nejistotě a vysokým nákladům v souvislosti s dodržováním stanovených pravidel a v konečném důsledku negativně ovlivní dosahování cíle směrnice; vyzývá proto Komisi, aby provedla souhrnný přezkum zavedení těchto definic a jeho zjiřitelných účinků a na základě konzultací s členskými státy se zasadila o jednoznačné vymezení dlouhodobých politických priorit EU v této oblasti a způsobu, který bude nejlepší pro jejich dosažení;
 3. konstatuje, že řada členských států ještě neprovedla článek 41 směrnice, na základě kterého musí členské státy subjektu veřejného zájmu uložit povinnost vytvořit výbor pro audit nebo srovnatelný orgán; zastává názor, že tato povinnost je důležitým prostředkem pro zaručení nezávislosti statutárních auditů ročních závěrek subjektů veřejného zájmu;
 4. zdůrazňuje, že zkušenosti z poslední doby ukazují na nutnost časté, kvalitní interakce v rámci výborů pro audit a mezi nezávislými řídicími pracovníky, dozorčími radami a auditory a že členové rady, kteří nezastávají výkonné funkce, by měli důkladně zvažovat možnost konání zasedání bez účasti členů rady, kteří zastávají výkonné funkce;
 5. dospěl k závěru, že některé členské státy provedly požadavek směrnice týkající se střídání auditorů maximálně po sedmi letech tak, že jej nahradily mimořádně krátkým obdobím střídání v délce dvou až tří let; vyjadřuje pochybnost, že takto krátká období střídání zvýší kvalitu a zlepší návaznost povinných auditů u subjektů veřejného zájmu, a upozorňuje, že takto krátká období brání auditorům a auditorským společnostem v tom, aby se s kontrolovaným subjektem důkladně seznámili;

¹ Čl. 2 odst. 13 směrnice.

² Čl. 2 odst. 7 směrnice.

6. vyjadřuje politování nad tím, že ne všechny členské státy zavedly směrnici požadovaný systém veřejného dohledu; dále konstatuje, že mezi členskými státy, kde byl veřejný dohled zaveden, existují značné rozdíly; upozorňuje na to, že veřejný dohled podle směrnice musí mít takovou strukturu, aby se zabránilo střetu zájmů; vyslovuje v této souvislosti pochybnosti, zda orgány dohledu, přímo spojené s vnitrostátními vládami, tento požadavek splňují;
7. považuje za velmi důležité, aby se směrnicí požadovaná spolupráce mezi orgány veřejného dohledu opravdu uskutečnila, neboť intenzivní spolupráce mezi orgány dohledu podporuje sblížení mezi členskými státy a může zabránit dodatečné administrativní zátěži vyplývající z odlišných vnitrostátních postupů a podmínek;
8. zdůrazňuje, že v dceřiných společnostech, jejichž akcie jsou obchodovány na burze, musí být prováděn statutární audit; doporučuje, aby bylo ve vnitrostátních právních předpisech stanoveno, že v mateřských společnostech, které mají takové dceřiné společnosti, statutární audit provádějí auditoři schválení v souladu s touto směrnicí;
9. domnívá se, že způsob provádění článku 47 směrnice, který se týká pracovních dokumentů k auditu, je velmi nejednoznačný; zdůrazňuje, že ačkoli členské státy mohou povolit, aby byly příslušným úřadům třetích zemí předány pracovní dokumenty k auditu či jiné dokumenty, které mají v držení statutární auditoři nebo jimi schválené auditorské společnosti, existují určité otázky v oblasti právních předpisů a ochrany osobních údajů, jimiž je třeba se zabývat, aby bylo zajištěno, že informace, které auditoři v EU získávají od společností, jež jsou jejich klienty, zůstanou důvěrné a nevejdou ve známost ve třetích zemích, v nichž jsou tyto společnosti kótovány nebo v nichž sídlí jejich mateřská společnost;
10. vyzývá Komisi, aby pečlivě posoudila všechny vnitrostátní právní předpisy, kterými se směrnice provádí, energicky začala řešit problémy zmíněné v bodech 1 až 9 a do dvou let předložila Parlamentu zprávu o vývoji v této oblasti; vyjadřuje pochybnosti, zda zvolený způsob minimální harmonizace je skutečně správnou cestou k dosažení cíle této a jiných směrnic v oblasti vnitřního trhu, neboť četné odchylky, které směrnice připouští, povedou k dalšímu tříštění trhu účetnictví; žádá Komisi, aby se při harmonizaci používaly jednoznačné pojmy;
11. upozorňuje, že zbytečné prodlevy se schvalováním mezinárodních auditorских standardů (ISA) by mohly mít nepříznivý dopad na právní prostředí a mohly by vyústit v další roztříštění, která je v rozporu s obecným cílem směrnice; žádá tedy Komisi, aby zabránila neodůvodněnému otálení s přijetím mezinárodních auditorских standardů a zahájila rozsáhlé veřejné konzultace k jejich přijetí;
12. zastává názor, že důsledná kontrola a ověřování správného a včasného provádění právních předpisů EU je nezbytným prostředkem k lepšímu uplatňování práva EU a k předcházení nadbytečným právním úpravám (tzv. gold-plating) ze strany členských států, které mohou vyplynout například z článku 40 směrnice, v němž je stanoven seznam požadavků ohledně podávání zpráv o transparentnosti, který však není vyčerpávající;
13. vítá, že Komise vydává členským státům doporučení a úzce s nimi spolupracuje s cílem zajistit řádné a včasné provádění, například prostřednictvím seminářů o provádění, které slouží jako fórum pro zajištění konsensu o provádění určitých ustanovení právních předpisů Společenství; podporuje využití srovnávacích tabulek v procesu provádění jako

prostředku k dosažení maximální konvergence; nicméně zastává názor, že je třeba učinit více pro poskytování jasných doporučení členským státům v průběhu provádění a pro směřování členských států k jednoznačnému provádění právních předpisů Společenství;

14. zdůrazňuje, že jakékoli kvazilegislativní opatření v rámci působnosti směrnice může být přijato pouze na základě uplatnění regulativního postupu s kontrolou, případně doprovázeného hodnocením dopadu uvedeného opatření;

Doporučení k zajištění kvality

15. vítá doporučení Komise 2008/362/ES ze dne 6. května 2008 ohledně externího zajištění kvality u statutárních auditorů a auditorských společností provádějících audit subjektů veřejného zájmu¹; souhlasí s uznávaným názorem, že je důležité provádět nezávislé přezkumy externího zajištění kvality v souladu s cílem směrnice spočívajícím ve zvyšování kvality auditů a důvěryhodnosti zveřejňovaných finančních údajů; dále podporuje uznávaný názor, že má mimořádnou důležitost absolutní nezávislost a nestrannost inspekcí a inspektorů;
16. naléhavě vyzývá Komisi, aby v úzké spolupráci s členskými státy prosazovala struktury pro zajištění kvality na vnitrostátní úrovni, které zabezpečí nezávislé vnější zajištění kvality auditorských společností; zdůrazňuje v této souvislosti, že evropský zákonodárce se přitom musí omezit na všeobecná rámcová kritéria stanovená v této směrnici a v doporučení a že konkrétní vymezení těchto pravidel se musí přenechat samotnému odvětví;

Rozhodnutí o registraci auditorů ze třetích zemí

17. bere na vědomí rozhodnutí Komise 2008/627/ES ze dne 29. července 2008 o přechodném období pro auditorskou činnost některých auditorů a auditorských subjektů ze třetích zemí²; žádá Komisi, aby Parlamentu sdělila své následné kroky v otázce registrace auditorů ze třetích zemí;

Odpovědnost auditorů

18. konstatuje, že rozdíly v režimech odpovědnosti jednotlivých členských států by mohly vést k libovůli ve výkladu právních předpisů a narušovat vnitřní trh, uvědomuje si však různou míru expozice, která souvisí s velikostí auditorské společnosti a společnosti, v níž provádí svou činnost; zdůrazňuje, že nároky na náhradu škody často přicházejí ze třetích zemí, přičemž hlavní pohnutkou těchto soudních sporů je honorář právního zástupce, jehož výše se odvíjí od dosaženého úspěchu; tuto kulturu soudních sporů se v Evropské unii zdráhá podporovat a žádá zásadnější řešení negativních dopadů těchto praktik, jež jsou motivovány finančním ziskem;
19. bere na vědomí doporučení Komise 2008/473/ES ze dne 5. června 2008 o omezení občanskoprávní odpovědnosti statutárních auditorů a auditorských společností³, v němž Komise vyzývá členské státy, aby omezily odpovědnost auditorů, a to při řádném zohlednění svých vnitrostátních právních předpisů a faktických skutečností; dále bere na

¹ Úř. věst. L 120, 7.5.2008, s. 20.

² Úř. věst. L 202, 31.7.2008, s. 70.

³ Úř. věst. L 162, 21.6.2008, s. 39.

vědomí cíl tohoto doporučení, jímž je posílit rovné podmínky pro podniky a auditorské společnosti prostřednictvím většího sblížení mezi členskými státy v této oblasti; zdůrazňuje, že cíl omezit odpovědnost auditorů a auditorských společností, který Komise navrhuje ve svém doporučení, nesmí narušit právní zásady upravující občanskoprávní odpovědnost v některých členských státech, jako je zásada nároku obětí na odškodnění; podtrhuje, že s ohledem na stávající hospodářskou a finanční krizi by doporučení nemělo zpochybňovat kvalitu statutárního auditu ani důvěru ve fungování statutárních auditů; žádá Komisi, aby nejpozději v roce 2010 informovala Parlament o dopadu tohoto doporučení a o následných krocích, přičemž je důležitá zejména otázka, zda a do jaké míry vede toto doporučení v souladu s cílem směrnice k většímu sblížení mezi členskými státy; zdůrazňuje, že v případě, že se jako nezbytné ukáže přijetí dalších opatření, musí Komise provést studii dopadů, v jejímž rámci budou posouzeny možné účinky omezení občanskoprávní odpovědnosti auditorů a auditorských společností na kvalitu auditů, finanční zajištění a koncentraci na auditorském trhu;

Konzultace o vlastnických právech

20. vítá konzultace o vlastnických právech v auditorských společnostech zahájené Komisí a se zájmem očekává reakce zúčastněných stran;

o

o o

21. pověřuje svého předsedu, aby předal toto usnesení Radě a Komisi.